

Helsingin kaupunki

HELSINKI
garden

Garden Helsinki

ARKKITEHTUURIKUTSUKILPAILU 20.10. - 20.12.2016

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

15.2.2017

Garden Helsinki

Arkkitehtuurikutsukilpailu 20.10. - 20.12.2016

Arvostelupöytäkirja

Taitto: Pirita Meskanen, ISS Proko Oy

Garden Helsinki

ARKKITEHTUURIKUTSUKILPAILU 20.10. - 20.12.2016
ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

Sisällysluettelo

1	Kilpailun tiedot	2
1.1	Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus	2
1.2	Kilpailun osallistujat	2
1.3	Palkkiot	2
1.4	Kilpailun palkintolautakunta	2
1.5	Kilpailun säännöt	3
1.6	Kilpailun vaiheet	3
1.7	Kilpailuehdotusten saapuminen	3
1.8	Palkintolautakunnan kokoukset	3
2	Kilpailun tausta	4
3	Kilpailun tavoitteet ja kilpailuehdotusten arvosteluperusteet	5
3.1	Kilpailun tavoitteet	5
3.2	Kilpailuehdotusten arvosteluperusteet	5
4	Yleisarvostelu	6
5	Ehdotuskohtainen arvostelu	8
6	Kilpailun tulos	28
6.1	Kilpailun tulos	28
6.2	Palkintolautakunnan suositukset	28
6.3	Arvostelupöytäkirjan allekirjoittaminen	29
7	Nimikuorten avaus	30

1 KILPAILUN TIEDOT

1.1 Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus

Projekti GH Oy (PGH) järjesti yhteistyössä Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluviraston (KSV) kanssa Garden-hankkeen arkkitehtuurista, maanpäällisestä massoittelusta ja kaupunkikuvallisesta ratkaisusta sekä maanalaisten tilojen sijoittamisesta ajoyhteyksineen arkkitehtuurikutsukilpailun, joka on luonteeltaan suunnittelukilpailu.

Kilpailun tarkoituksena on ollut löytää arvokkaalle rakennuspaikalle arkkitehtuuriltaan ja kaupunkitilalliselta sovitukseltaan korkeatasoinen ja kiinnostava kokonaissuunnitelma asemakaavoituksen ja toteutuksen pohjaksi.

1.2 Kilpailun osallistujat

Kilpailu oli kutsukilpailu ja siihen oli kutsuttu osallistumaan seuraavat toimistot:

- JKMM Arkkitehdit Oy
- Arkkitehtitoimisto K2S Oy
- Arkkitehtitoimisto B&M Oy
- Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy
- Arkkitehtitoimisto ALA Oy

1.3 Palkkiot

Jokaiselle kutsutulle suunnittelutoimistolle maksettiin osallistumispalkkiona 20 000 euroa (+alv 24%) kilpailuohjelman mukaisesti tehdystä ja jätetystä ehdotuksesta.

1.4 Kilpailun palkintolautakunta

Palkintolautakuntaan kuuluivat kilpailun järjestäjien nimeäminä:

- Anni Sinnemäki, Helsingin kaupunki, apulaiskaupunginjohtaja
- Mikko Aho, Helsingin kaupunki, kaupunkisuunnitteluvirasto
- Janne Prokkola, Helsingin kaupunki, kaupunkisuunnitteluvirasto
- Petteri Huurre, Helsingin kaupunki, liikuntavirasto
- Esko Patrikainen, Helsingin kaupunki, kiinteistövirasto

- Timo Everi, Projekti GH Oy
- Ilkka Kilpimaa, Projekti GH Oy
- Tuomas Silvennoinen, PES-Arkkitehdit Oy
- Juhani Elomaa, Taaleri Oy
- Klaus Cawén, Kone Oyj

Kilpailijoiden valitsemana puolueettomana jäsenenä:

- Pentti Kareoja, professori, arkkitehti SAFA

Palkintolautakunnan asiantuntijoina toimivat Helsingin kaupungilta:

- Raila Hoivanen KSV YOS Teknistoloudellinen toimisto DI
- Leena Silfverberg KSV LOS toimistopäällikkö
- Inga Valjakka KSV LOS liikenneinsinööri
- Anu Lamminpää KSV AOS YMP maisema-arkkitehti
- Maija Lounamaa KSV AOS YMP maisema-arkkitehti
- Maria Jaakkola KSV AOS YMP toimistopäällikkö
- Martin Bunders KSV AOS arkkitehti
- Kirsti Rantanen KSV AOS arkkitehti

Palkintolautakunnan sihteerinä toimi Mervi Savolainen, ISS Proko Oy.

1.5 Kilpailun säännöt

Kilpailussa noudatettiin kilpailuohjelmaa sekä Rakennusalan suunnittelukilpailun periaatteita (pvm 26.10.2006).

1.6 Kilpailun vaiheet

Kilpailuaika alkoi 20.10.2016. Kilpailuseminaari pidettiin samana päivänä Kaupunkisuunnitteluviraston auditoriossa.

Kilpailijoilla oli mahdollisuus esittää kilpailuohjelmaa koskevia kysymyksiä 10.11.2016 mennessä. Määräajassa esitettiin 35 kysymystä, joihin palkintolautakunta vastasi 17.11.2017.

Kilpailuaika päättyi 20.12.2016 klo 15.

Pienoismallien palautus oli 4.1.2017.

1.7 Kilpailuehdotusten saapuminen

Kilpailun päättymisaikaan mennessä toimitettiin yhteensä viisi kilpailuehdotusta:

- Garden
- Haru
- Nattaset
- Rundi
- Skrinnari

1.8 Palkintolautakunnan kokoukset

Palkintolautakunta kokoontui viisi kertaa: 21.12.2016, 12.1.2017, 19.1.2017, 26.1.2017 ja 9.2.2017.

2 KILPAILUN TAUSTA

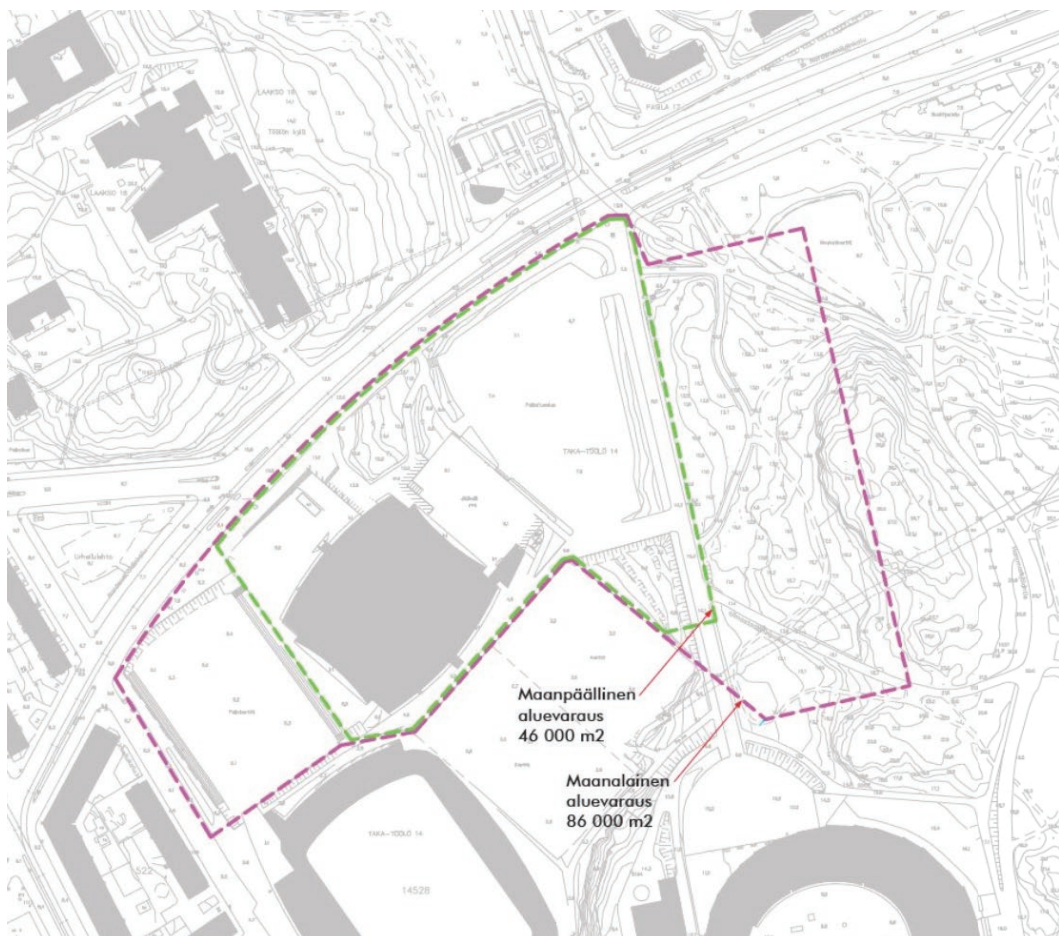
Projekti GH Oy:n ja Helsingin kaupungin tavoitteena on toteuttaa Helsingin keskusta ainutlaatuinen tapahtumien, liikunnan, urheilun, kulttuurin, palvelujen ja asumisen kiinteistökokonaisuus.

Garden Helsinki on konserttien, konferenssien, yritystapahtumien, näyttelyiden, tuotelanseerauksien, elokuvien ensi-iltojen, e-pelien, liikunnan ja ammatillisurheilun kansainvälisen tason keskittymä.

Garden Helsinki kerää tapahtumiin ja liikuntapalveluihin miljoonia pääsylipun, kuukausi- tai kausikortin lunastaneita ihmisiä vuosittain.

Garden on 2020-luvun kiinteistökonsepti, jossa huipputeknologia ja palveludesign on valjastettu yhtä hyvin maailmanluokan viihdetapahtumien kuin helsinkiläisten arjen käyttöön.

Siinä missä urheilu- ja muu viihde luovat ainutlaatuisia elämyksiä, tuottaa Garden päivittäisille käyttäjilleen arkea elävöittäviä palvelukokemuksia, joita ei ainakaan yhdestä osoitteesta muualta saa.

3 KILPAILUN TAVOITTEET JA KILPAILUEHDOTUSTEN ARVOSTELUPERUSTEET

3.1 Kilpailun tavoitteet

Kilpailun tavoitteena on ollut löytää arkkitehtonisesti korkealaatuinen, kansainväliset mitat täyttävä ratkaisu, joka vastaa osaltaan hankkeen tavoitetta olla 2020-luvun modernein ja merkittävin tapahtumatoimintaan suunniteltu kiinteistökokonaisuus maailmassa.

Kilpailussa tuli esittää Eläintarhan urheilu- ja puistoympäristöön sekä Keskuspuiston kokonaisuuteen taitavasti sovitettu ratkaisu, jossa urheilun, toimitilojen ja asuntojen suunnittelun tila- ja toiminnalliset vaatimukset, liikenne ja kulkyhteydet sekä liittyminen maanalaisiin tiloihin on ratkaistu korkeatasoisella arkkitehtuurilla perustuen liiteasiakirjoissa esitettyihin toiminnallisiin ratkaisuihin.

Kilpailutehtävään sisältyvien toiminnallisten osioiden tuli muodostaa hyvin toimiva kokonaisuus ja sen tuotantokustannusten tuli olla realistisia. Alueen kaupunkikuvallinen onnistuminen Helsingin kaupungin kannalta merkittäväällä paikalla sijaitsevalle rakennukselle ja alueelle on erittäin tärkeää.

Rakennusten sekä julkisten kaupunkitilojen ja puistoalueiden suunnitteluun kohdistuu alueen sijainnista johtuen poikkeuksellisen suuria kaupunkikuvallisia, maisemallisia, kulttuurihistoriallisia ja toiminnallisia laatuvaatimuksia.

- Tavoitteena on sovittaa Olympiastadionin suunnitelma ja Gardenin suunnitelma toisiinsa, toiminnallisesti etenkin Pohjoisen Stadiontien eteläpään osalta
- Vanhan jäähallin ja uuden areenan väliin jäävä tila on Gardenin sydän, paikka, josta tullaan ja mennään Gardeniin. Tällä alueella tulee olla pääosa ravintoloista ja hotelli/asuminen osittain
- Uuden ja vanhan areenan integraatio, huomioitava yhtäaikainen käyttö samassa ja eri tapahtumissa
- Nordenskiöldinkadun ja vanhan jäähallin väliin jäävän tilan hyötykäyttö etenkin tilana jossa voidaan tuottaa kaupallisia palveluita sekä tapahtumien yhteydessä että ilman
- Uuden areenan katon jättäminen tapahtuma/puistoalueeksi, kattorakenteen päälle ei voida rakentaa

3.2 Kilpailuehdotusten arvosteluperusteet

Tärkeimpiä arvosteluperusteita olivat:

- Laadukas arkkitehtoninen kokonaisuus ja julkinen kaupunkitila, elämyksellisyys
- Luonteva liittyminen ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja maisematilaan
- Kokonaiskonseptin toiminnallisuus, korkealaatuinen asiakaskokemus
- Yleisöliikenteen ohjautuminen, pysäköinti, huollon järjestelyt, jalankulun ja pyöräilyn reitit.

4 YLEISARVOSTELU

Kilpailulle annettuja kaupunkisuunnittelun lähtökohtia olivat Keskuspuiston toiminnallinen jatkuvuus Eläintarhan - Laakson välillä ja Nordenskiöldinkadun yli jatkuva puisto näkymineen, Olympiastadionin ja tornin kaupunkitilaa hallitseva asema ja Pohjoisen Stadiontien vapaa katutila ja näkymä. Lähtökohdiksi asetettiin myös maanalaisten tilojen yhteyksien ja rakenteiden sijoittaminen rakennuksiin, kaupan, hotellin ja asuntojen toiminta- ja liikkumismahdollisuudet suurten yleisötapahtumien aikana, diagonaalinen kulkuyhteys Nordenskiöldinkadulta Stadionin pohjoisen sisäänkäynnin suuntaan, pyörä- ja baanaverkon suunnitelmat ja alueen urheilulaitosten toiminnalliset tarpeet.

Kilpailuun toimitettiin viisi varsin erilaista ehdotusta tehtävän ratkaisemiseksi. Vaikka typologisesti ja perusratkaisun tasolla osa töistä muistutti toisiaan oli yksityiskohtien ratkaisuisissa merkittäviä eroavaisuuksia. Kaikkien ehdotusten laatutaso oli varsin korkea ja töihin oli paneuduttu huolella. Toisaalta kilpailu todisti kilpailutehtävän vaativuuden sekä siihen sisään rakennettujen osatavoitteiden vaikean yhteensovittamisen. Tämä edellytti kilpailijoilta erityisen tarkkaa punnintaa ja tavoitteiden hierarkkista määrittelyä ehdotuksen omista lähtökohdista käsin. Kilpailu osoitti, että ehdotukset, joissa oli selvä ehdotuksen yksityiskohtia ohjaava kaupunkirakenteellinen ja toiminnallinen konsepti, olivat erityisen vahvoja. Tällöin myös ehdotuksen kehityskelpoisuutta peilattiin sen asettamiin omiin lähtökohtiin nähden.

Kilpailijat olivat suhtautuneet vakavasti tulevaisuuden uuden tyyppisen toimintakeskuksen olemukseen. Ehdotukset tarjosivat monia elämyksellisiä ulko- ja sisätiloja jotka parhaimmillaan rikastuttaisivat helsinkiläisten arkea merkittävästi. Suhde vanhaan jäähalliin oli puntaroitu hyvin ja kilpailu osoittikin että vanhan jäähallin säilyttäminen on mahdollista ja kannatettavaa. Nimenomaan dialogi uuden ja vanhan rakenteen välillä synnytti monissa ehdotuksissa mielenkiintoisia ulko- ja sisätiloja ja uusi ja vanha saivat voimaa toisistaan.

Kilpailu osoitti, että kilpailuohjelmassa tavoitellun kerrosalan määrän sijoittaminen kilpailualueelle on erittäin vaativa tehtävä. Keskuspuiston yhteys Nordenskiöldinkadun yli osoittautui myös haastavaksi. Jatkokehittelyn myötä yhteys olisi kaikissa ehdotuksissa parannettavissa. Ehdotukset jakautuvat typologisesti. Kolmessa ehdotuksessa ratkaisuperiaatteena oli sijoittaa korkeammat volyymit katujen reunoille areenan sijaitessa keskellä. Yhdessä areena hahmotui omana rakennuksenaan ja yhdessä ratkaisu oli paviljonkimainen. Areenan pohjan korkeus vaikutti lopputuloksiin. Yhdessä vaihtoehdossa oli hyödynnetty areenan kattoa sisätilana.

Nordenskiöldinkadun varren toiminnallisuutta ja tilojen avautumista katutilaan pidettiin tärkeänä tavoitteena. Ehdotuksissa sisätilat oli avattu Nordenskiöldinkadulle luontevasti. Yhteydet vanhan jäähallin edestä Stadionin suuntaan oli toteutettu vaihtelevammin. Areenan katolle muodostettu uusi julkinen kaupunkitila ei kaikissa ratkaisuisa vaikuttanut erityisen julkiselta. Yhteydet katolle oli joko epäluontevia tai niiden luonne oli ratkaisusta johtuen joko eristyneitä tai liian asuinpihan oloisia. Korttelin reunoille tehdyissä ratkaisuisa katto oli sujuvammin käytettävissä.

Arvioinnissa ei tarkasteltu maanalaisia tiloja yksityiskohtaisesti. Niiden ajohteyksien sijoittaminen kilpailuohjelman edellyttämällä tavalla rakennuksiin jää jatkosuunnitteluvaiheeseen. Areenan sijoittaminen sekä maanalaisten tilojen sijoittaminen oli annettu lähtötietoina.

Ehdotuksissa päädyttiin varsin korkeisiin rakennusosiin. Tätä ei kategorisesti pidetty mahdollisena, mutta väärin sijoitettuna rakennusmassojen korkeus vaikuttaa koko Eläintarhan ja Töölönlahden maisemaan sekä Stadionin tornin asemaan maamerkinä. Korkeutta arvioitiin myös suhteessa Töölön olevaan kaupunkirakenteeseen.

Näkymiä tutkittiin myös pienoismallin avulla. Eduksi katsottiin muuttuvan kaupunkitilan oivaltavuutta sekä muodostuvia uusia näkymiä. Nordenskiöldinkadun puoleinen julkisivu oli kadunvarsiratkaisuissa vaikutelmaltaan usein liian pitkä. Julkisivujen sopiva rytmittäminen erilaisilla katkoksilla ja vaihtelevuuksilla katsottiin eduksi. Julkisivukäsittelyn osalta kilpailu tarjosi useita mielenkiintoisia ratkaisuperiaatteita. Hyviksi osoittautuivat periaatteet joissa ulkoarkkitehtuuri muodostaa hahmotettavissa olevan, yhden kokonaisuuden mutta joka sisältää riittävässä määrin sisäistä variaatiota liian massiivisen ja totaalisen ilmeen välttämiseksi.

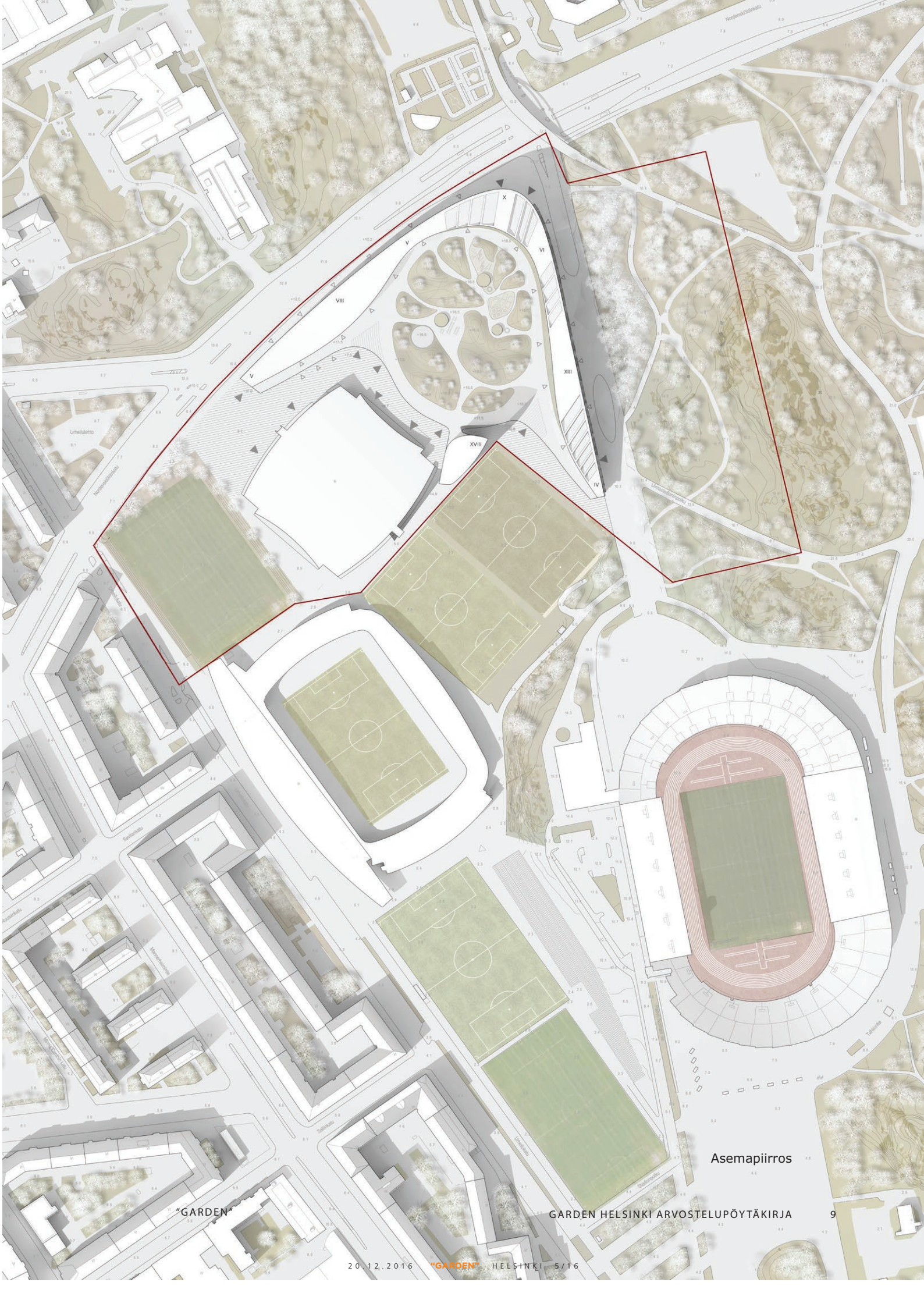
5 EHDOTUSKOHTAINEN ARVOSTELU

Garden

Ehdotus on tasapainoinen ja hyvin tutkittu. Yleinen arkkitehtoninen ote on hallittu ja esitetty suunnitelma loisi Helsingin keskustaan uuden, ainutkertaisen arkkitehtuurielämyksen. Ehdotuksessa on erinomaisesti oivallettu ja kuvailtu Garden Helsinki kiinteistön käyttötarkoitus ja pohdittu sen ominaislaatuja eri käyttäjäryhmien näkökulmasta. Tätä on pidetty ehdotuksessa erityisen arvokkaana ominaisuutena ja oikeana lähestymistapana tehtävään.

Perusanalyysi on onnistunut, bumerangimainen korttelirakenne jättää tilaa vanhan jäähallin suuntaan ja kiinteyttää kilpailualueen koillisen kulman. Ehdotus on kehityskelpoinen, se ei perustu liian sidottuun geometriseen muotoon, tällöin muunneltavuus on mahdollista arkkitehtonisen ilmeen olennaisesti kärsimättä. Viistoyhteys hallien välissä on hyvin mietitty, samoin yhteydet kansipihalle ja kehitettävissä nyt esitettyä saavutettavammiksikin. Kansipiha voisi olla kytkettävissä viistoreittiin mahdollisesti leikkausmuodoltaan nyt esitettyä matalammalla tasoerolla.

Diagonaali reitti on lupaavasti kehitelty mutta esitettyssä muodossaan paikoin ahtaan oloinen. Erityisesti asuintornin jalustaosan kohdalla on ahtautuma, joka tosin olisi avarrettavissa jatkosuunnittelussa. Asuintorni on sijoitettu siten, että sen korkeus näkyy hillitysti alueen ulkopuolelle. Tosin se jää korttelin kokonaissommittelussa nyt yksinäiseksi. Riskinä on myös että asuintorni Keskuspuiston maisemassa muodostaa joistain näkymäsuunnista parin Stadionintornille mitä palkintolautakunta ei ole pitänyt suotavana. Kokonaiskerrosalan puolesta torni voisi olla kokonaan poistettavissakin selkeyttäen alueen rakennuskappaleiden hierarkkista suhdetta toisiinsa.

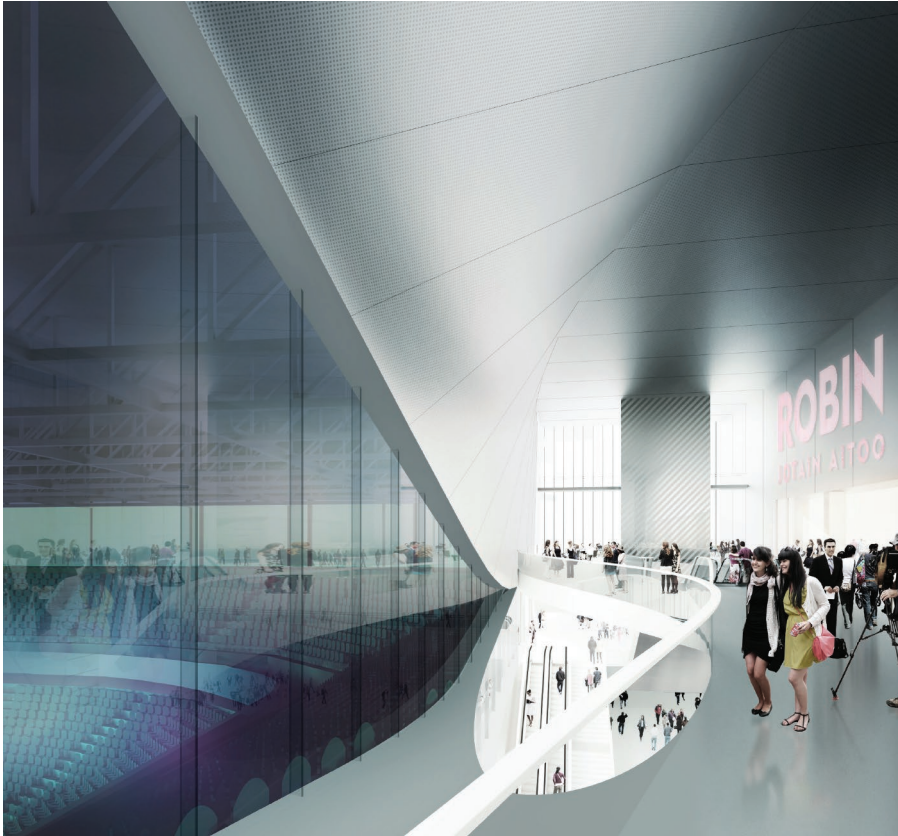

"GARDEN"

GARDEN HELSINKI ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

9

Asemapiirros

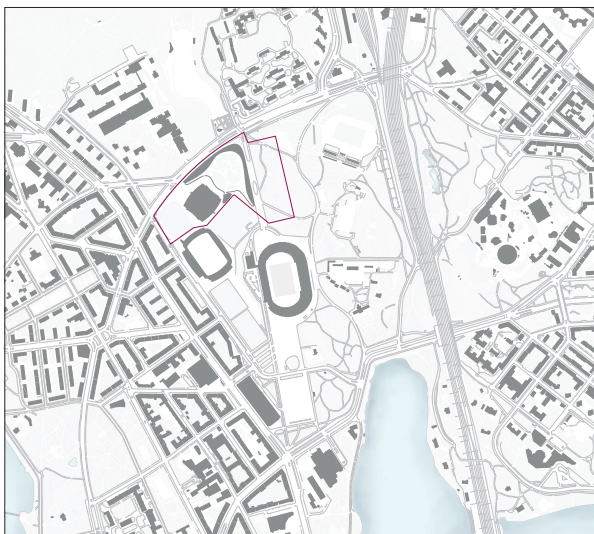
Näkymä eteläpuolen sisääntuloaulasta

Nordenskiöldinkadun julkisivu on tarpeettoman pitkä ja maantason läpinäkyvästä ilmeestä huolimatta se tunkeutuu liian pitkälle vanhan Jäähallin eteen Nordenskiöldinkadun varrella. Sen sijaan siiven pääty voisi kestää nyt esitettyä korkeamman rakentamisen. Pitkien rakennussiipien katkominen niin Nordenskiöldinkadun kuin Pohjoisen Stadiontien varrella parantaisi yhteyksiä pihalle ja toisi mukanaan tarvittavia hengäsdystaukoja pitkien seinämien varrelle. Kunnan avauksilla pihan voisi saada liitettyä paremmin toiminnalliseen kokonaiskonseptiin ja juohevampia kevyen liikenteen reittejä synnytettyä. Pohjoista Stadionintietä on levitetty kallioselänteelle kadun itäpuolelle. Pohjoiselta Stadionintieltä on päästävää stadionin pintaan, mutta liittymistä ei ole osoitettu, tunneli ei ole mahdollinen eikä jatkotutkimuksen arvoinen.

Toimintojen sijoittuminen on onnistunut pääosin hyvin. Asumisesta suurin osa sijoittuu liikennemelun kannalta hiljaisemmalla puolella, sisäpiha avautuu hienosti etelään, kentille. Piha on kauniisti muotoiltu ja sitä on mahdollista kehittää puolijulkiseksi kaupunkipuutarhaksi. Saharan kentän nykytaso säilyy mitä on pidetty hyvänä. Asuntojen pohjaratkaisut, saavutettavuus ja suuntaukset ovat realistisia. Synergian kannalta hotelli sijaitsee oikealla paikalla mahdollistaen hyvät näkymät sekä toimivan pohjaratkaisun.

Ehdotuksen julkisivut antavat tarkoituksenmukaisen ja laadukkaan vaikutelman, mutta ovat jossain määrin mekanistiseen toistoon perustuvia eivätkä aina heijastele taustan toimintoja. Katutasosta on mahdollista kehittää elävä näyteikkuna areenan palveluihin. Katutasen aktivoiminen on yksi kilpailun keskeisiä tavoitteita. Havainnekuva puutarhasta ja yökuvat vastaavat tunnelmaltaan hienosti hankkeen tavoitteita. Havainnekuvat sisätiloista antavat viitteitä mielenkiintoisista sisätiloista. Laajuus erityisesti asuntorakentamisen osalta sekä konseptin perusratkaisu sallii ehdotuksen kehittämisen.

Ehdotuksen kokonaisote on erittäin laadukas mutta sen pohjien ja kaupunkisiluettin vapaa muotoilu kaipaisi ehkä hiukan "terävöittämistä".

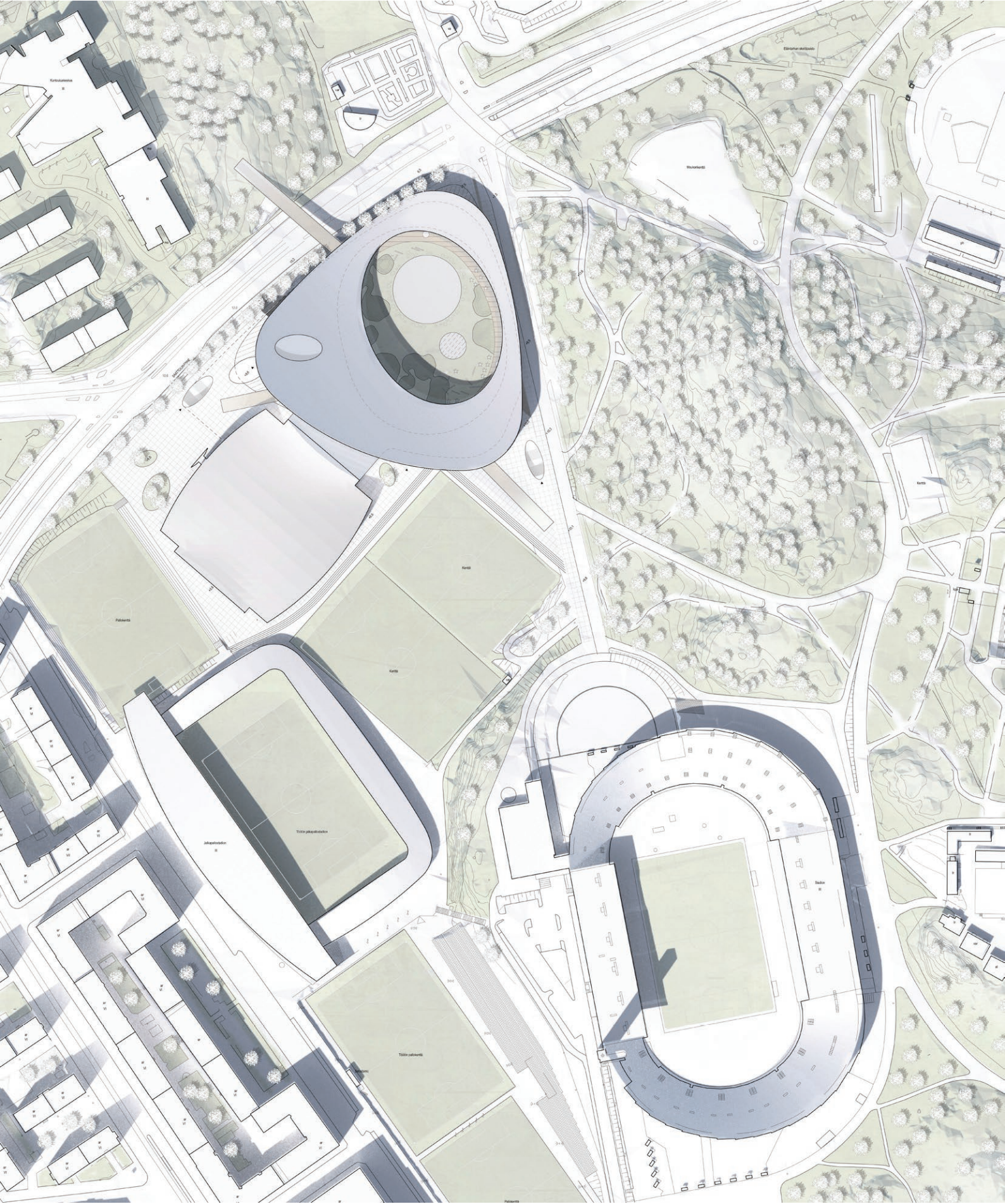
Kaupunkirakenne

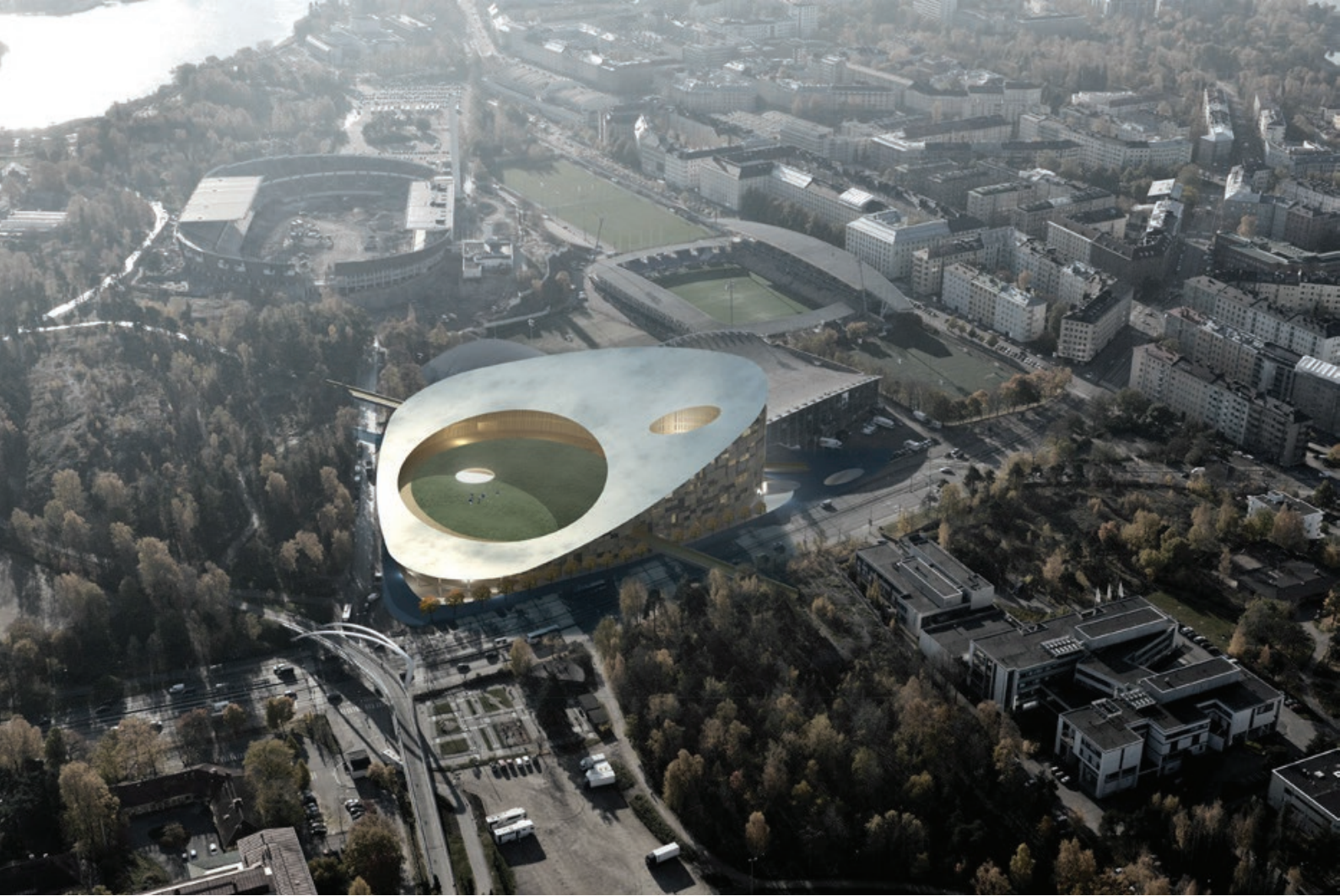
Haru

Ehdotuksessa on erittäin vahva kokonaiskonsepti ja se on omista lähtökohdistaan tinkimättömän johdonmukaisesti kehitelty. Kokonaisratkaisu perustuu kompaktiin ja kauniisti muotoiltuun rakennuskappaleeseen, jonka pohjapiirroksen kolmiomainen perushahmo istuu paikkaansa luontevasti. Voimakkaasti viisitetty kappale mataloituu kohti itää, Eläintarhaa, ja rakennusmassan koillisosa pyöristyy risteysalueen kohdalla. Tämä sallii Keskuspuiston tilallisen virtauksen jatkuva vapaasti Eläintarhan suunnalta kohti pohjoista ja Laaksoa. Tätä on pidetty suunnitelman suurena ansiona ja ehdotusta tältä osin kilpailun parhaana. Pohjoisen Stadionintien linjaus on nykyisen mukainen. Suunnitelmaa leimaa veistoksellinen kokonaisote.

Ehdotuksella on urheilurakennuksen habitus ja halu sopeutua joukkoon, urheilupuiston periaatteiden mukaiseen rakennusten sijoitteluun kappalemäisenä objektina puistossa. Ehdotus ei tuo torneja maisemaan ja on kilpailun joukossa pienin ja kompaktein. Tosin korkeimmalta kohdaltaan, vanhan jäähallin vieressä ehdotuksen harjakorkeus nousee liioitteleviin korkeuksiin. Laaja kattolape on voimakas aihe pohjoisen näkymissä, viidentenä julkisivuna se on merkittävä ympäristötekijä. Viherkatto voisi olla vaihtoehtoinen katemateriaali esitetyn vaalean metallikatteen sijasta. Myös lappen aukotus näkymien ja päivänvalon tuomiseksi syvään rakennusrunkoon voisi keventää varsin massiivisen pinnan ympäristövaikutusta.

Asemapiirros

Rakeisuuskartta

Ehdotus sisältä mielenkiintoisen, rakennusmassan sisään leikatun ovaalin muotoisen sisäpihan, joka aukeaa maisemiltaan kohti itää. Piha on kaunis ja viritykseltään hiukan japanilaishenkinen. Sen ongelmaksi muodostuu liiallinen privatisoituminen asuntopihaksi. Huolimatta suunnitelluista yhteyssilloista massan avauksineen piha jää kaupunkilaisten näkökulmasta vaikeasti saavutettavaksi ja toiminnaltaan yksiulotteiseksi. Siltayhteys keskuspuistoon sijaitsee hyvin lähellä nykyistä Auroransiltaa ja sen suhde siihen on kaupunkikuvallisesti hankala. Leikkausmuodosta ja suuntauksista johtuen pihasta muodostuu suurelta osin vuotta varjoisa ulkotila.

Suunniteltu rakennus asettuu häiritsevän lähelle vanhaa jäähallia, liitososa maanpäällisenä katkaisee viistoyhteyden ulkona mutta sisäyhteys olisi todennäköisesti kehitettävissä kerrosta alemmaksi. Sisäänkäynti jäähallin suunnasta ei ole selkein mahdollinen jäädessään osittain rampin alle pimentoon mutta sen asemaa ja näkyvyyttä voitaisiin kehittää. Asuminen sijaitsee onnistuneesti rauhallisella puolella korttelia. Osa asunnoista asettuu hankalasti rakennusmassan leveimpään kohtaan eivätkä asunnot ole kaikilta osin toteuttamiskelpoisia esitetyssä muodossaan.

Kattopinnan ottamista osittain käyttöön itälappeella voitaisiin tutkia koko runkosyvyyden hyödyntämiseksi. Ehdotuksessa on komeita sisätiloja ja diagonaalinäkymiä on synnytetty kerroksista toisiin. Ovaalit massan leikkaukset rungon leveimmissä osissa tuovat päivänvaloa muutoin pimeihin tiloihin. Asunnoille ja hotellille varatut kerrokset on esitetty viitteellisesti. Asuin-/toimistorakennusmainen ilme on häivytetty hienolla julkisivuratkaisulla. Tuloksena on mielenkiintoinen ilme, mutta vastaako se melko umpinaisena asumisen vaatimuksiin?

Suunnitelma on arkkitehtoniselta laadultaan korkeatasoinen ja ilmeeltään miellyttävä. Se on kuitenkin pitkälti kehitelty muodon ja kappaleen ehdoilla ja on siten vaikeasti muokattavissa. Asuntopinta-alaa on huomattavasti ohjelmaa vähemmän. Ehdotus sisältää joustavan jatkokehittelyn kannalta monia "teoreettisia", vaikeasti jatkojalostettavia elementtejä.

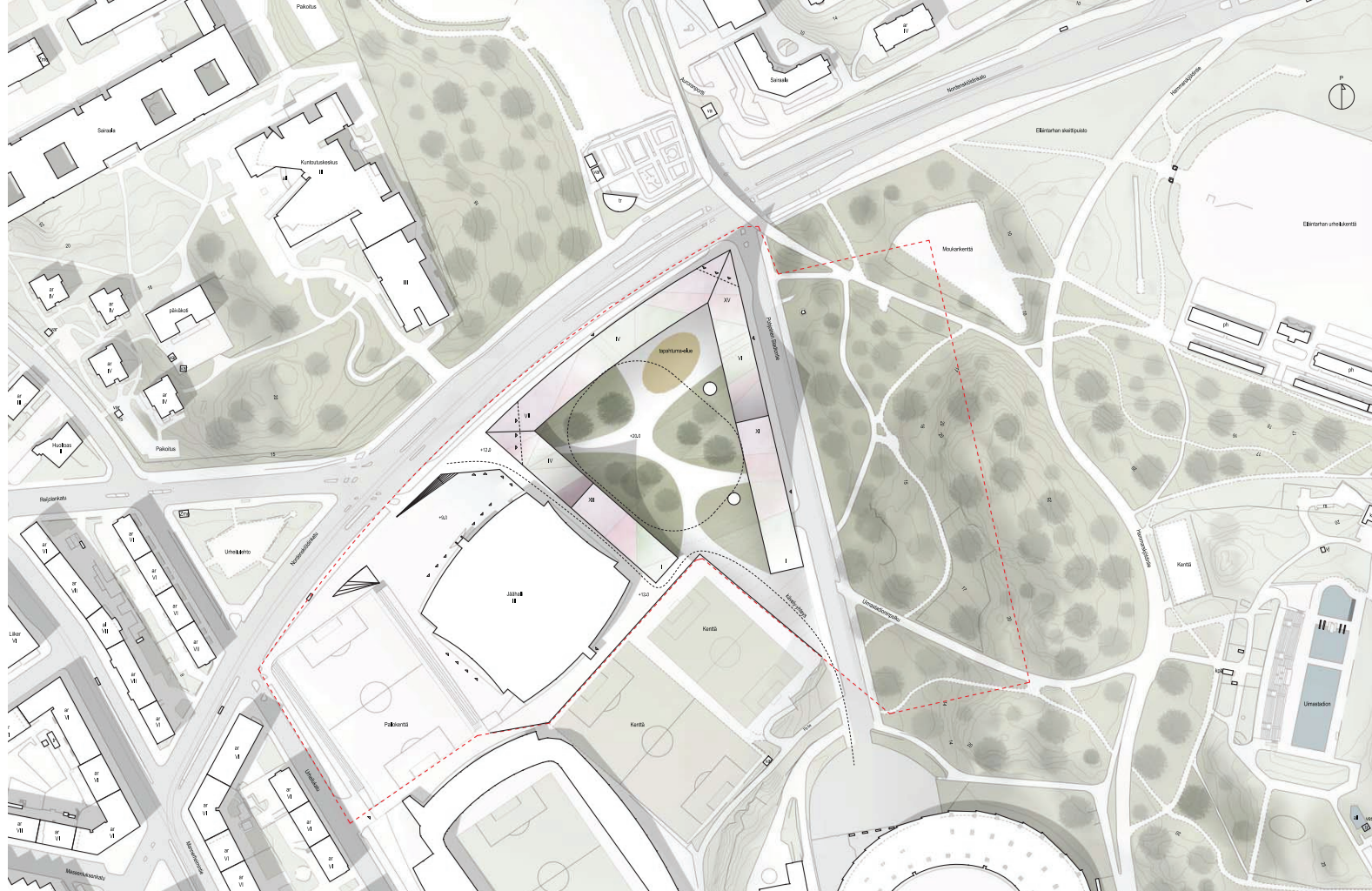

Näkymä Urheilukadun puistosta

Nattaset

Ehdotuksessa on miellyttävän irtonainen ote ja sen kaupunkirakenteellinen perusratkaisu on oikeaan osunut. Ehdotuksen kepeys perustuu tosin osittain lievään kaaviomaisuuteen. Esimerkiksi rytmikäs, sinänsä hallittu julkisivukäsittely on kiedottu ympäri koko korttelin lähes sellaisenaan vailla variointia eri toimintojen kohdalla. Rakennusmassojen käsittely, erityisesti elävästi muotoiltu silhuetti miellyttää. Se lienee saanut inspiraationsa osin vanhan jäähallin jännitteisestä kaarevasta geometriasta. Näin totaalaisesti tulkittuna se tuo uuden ja omalakisensa maailmansa töölöläiseen rakennuskantaan. Nimimerkin mukaisesti tulkinnat vievät myös lappilaisiin maisemiin ja ehdotus taiteileekin mielikuvata-solla vapaasti seisovan arktisen hotellikompleksin ja kantakaupunkiin liittyvän hybridirakentamisen välimaastossa. Areena tapahtumapaikkana jää vaatimattomaksi osaksi kaupunkikuvaa.

Ehdotus ei tuo torneja maisemaan, korkeaksi nousevia huippuja tosin. Katto-pinta muodostuu jyrkkien katonlapeiden osalta varsin näkyväksi ja esitetty viherkatto hyvin suunniteltuna voisikin olla oikea ratkaisu näiden pintojen käsittelemiseksi. Sisäpiha avautuu etelään, hyvään ilmansuuntaan, kentille. Pihalle on luotu kaunis sisämaisema. Ongelmaksi muodostuu pihan korkeusasema (+20) suhteessa ympäröiviin katutiloihin. Pihan hyvää tarkoittava avaaminen yhteiseen käyttöön jää teoreettiseksi kymmenen metrin kipuamisen johdosta. Käytännössä piha muodostunee privaatiksi asuntopihaksi. Pihan viheralue on kanta, ehdotuksessa esitetty isojen mäntyjen istuttaminen/menestyminen lienee epärealistista. Jatkokehittelyssä koko maanalaista rakennetta ja areenaa voitaisiin painaa alaspäin jolloin pihan taso muuttuisi helpommin saavutettavaksi.

Asemapiirros

Vanhan jäähallin etuaukio on ratkaistu hyvin siten että rakennus avautuu katu-kuvaan. Hallien väli on ahdas, tärkeälle viistoyhteydelle olisi raivattava enemmän tilaa. Julkinen jalankulkuyhteys on osin mutkikas. Rakennusmassojen kulmissa nousevat helmat mahdollistavat näkymien jatkumisen puistoon niiden ali. Sinänsä hieno ajatus on teknisessä mielessä haasteellinen, erityisesti asuntojen talotekniset ratkaisut vaativat tarkkaa suunnittelua. Aukot katutasojen julkisivuissa ovat kiinnostavia. Suunnitelma mahdollistaa katutaso-aktivoimisen esitettyä paremminkin esimerkiksi liiketilojen sijoittumisella siihen. Asuminen sijoittuu liikennemelun suhteen pääosin hiljaisemmalle puolelle kilpailualueutta. Hotelli sijaitsee toiminnallisesti hankalassa paikassa.

Rakeisuuskartta

Pysäköinti on järjestetty tehokkaasti ja liikuntatilat on hyvin sijoitettu. Pysäköintialueen muoto on ongelmallinen liikenteen toimivuuden kannalta. Sisäänajon sijoittuminen Urheilukadulta muodostaa liikenneturvallisuuden kannalta ongelmakohdan jalankulun ja pyöräilyn risteämiskohdassa. Pohjoisen Stadionintien käsittely aukiomaisena tilana ole ei mahdollista, koska stadionin raskaasta huoltoliikennettä on runsaasti eikä jalankulkupainotteisuutta voida havainnekuvan mukaisesti korostaa.

Ehdotuksessa on radikaalisti vähemmän kerrosalaa verrattuna pääosaan ehdotuksista – mutta myös vaikeammin hyödynnettävää kerrosalaa. Se istuu mallin tasolla kauniisti paikassaan ja muodostaa ehdotuksista ilmeeltään umpikorttelimaisimman kokonaisuuden yksittäisten rakennusten sijaan. Ehdotuksen kehityskelpoisuus liittyy sen leikkausmuotojen kehittelyyn ja julkisivujen jalostamiseen vaihtelevampaan suuntaan. Ehdotuksen kokonaisote on sympaattinen.

Näkymä Aurorasillalta

Näkymä kahvilasta kansipihalle

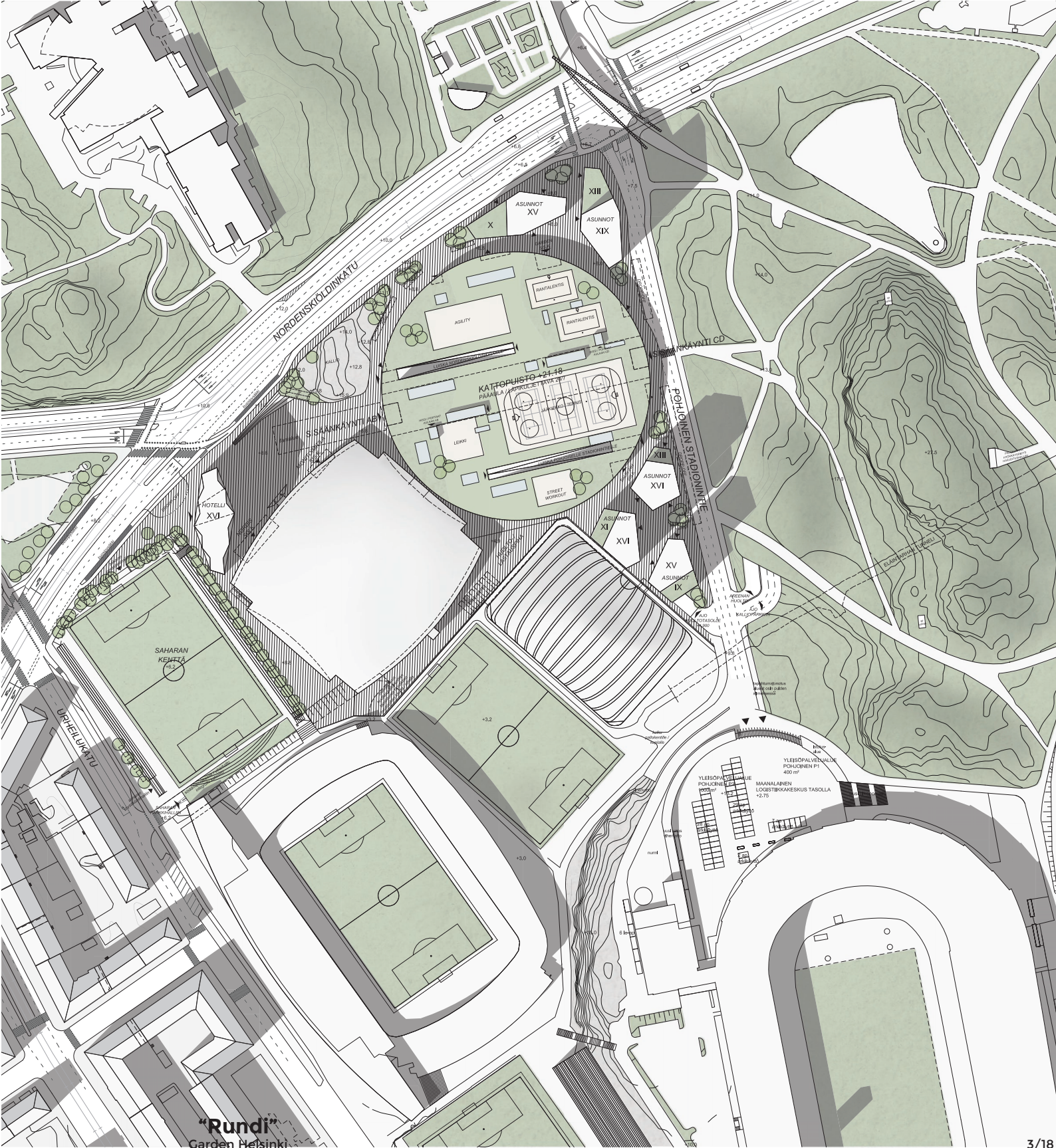

Rundi

Ehdotus on varsin omaperäinen ja –päinen puheenvuoro kilpailun tarjonnassa. Sen rohkea ja erilainen ajattelutapa ilahduttaa. Riskejä ei ole vältelty vaan on luotettu visionääriseen otteeseen. Sen myötä on saavutettu kilpailun laadukkaita mutta myös heikoimpia ominaisuuksia.

Ajatus ristikkorakenteiden hyödyntämisestä osana julkista tilaa on erinomainen ja omaperäinen. Alueen läpikulku ja vuokrattavien tilojen yhdistelmä ristikkorakenteessa on suorastaan loistava. Kuvaus Gardenin käyttötarkoituksesta sekä vertailu Rotterdamin Markthalliin on esitetty hyvin ja rinnastus havainnollistaa tekijän tavoitteet kirokkaasti. Mielikuva viritykseltään ulkotilamaisesta ja toiminoiltaan vapaasti muuttuvasta julkisesta ja sykkivästä basaarimaisesta tilasta on kerrassaan valloittava.

Erilliset asuintornit ovat ehdotuksen sisäisen logiikan - ja asumisen kannalta toimiva ratkaisu. Valitettavasti asuintornien sijoittuminen ja koko ei sen sijaan kaupunkirakenteellisesti ole perusteltavissa vaan on pikemmin seurausta tekijän konseptin ehdottomuudesta. Valitettavasti ehdotuksen kaupunkikuvallinen yleisilme on näiltä osin ankeahko ja tietyistä katselukulmista jopa lähiömäinen. Osa asuintorneista asettuu ”keskelle” herkkää Keskuspuiston akselia. Erityisesti hotellin sijoittumista yksinäisenä vanhan jäähallin yhteyteen on pidettävä sekä kaupunkikuvan että toiminnallisuuden kannalta ongelmallisena, ellei peräti virheena. Se peittää vanhan jäähallin tärkeistä näkymäsuunnista eikä mahdollista tavoiteltua synergiaetua uuden areenan kanssa.

"Rundi"
Garden Helsinki

3/18

Asemapiirros

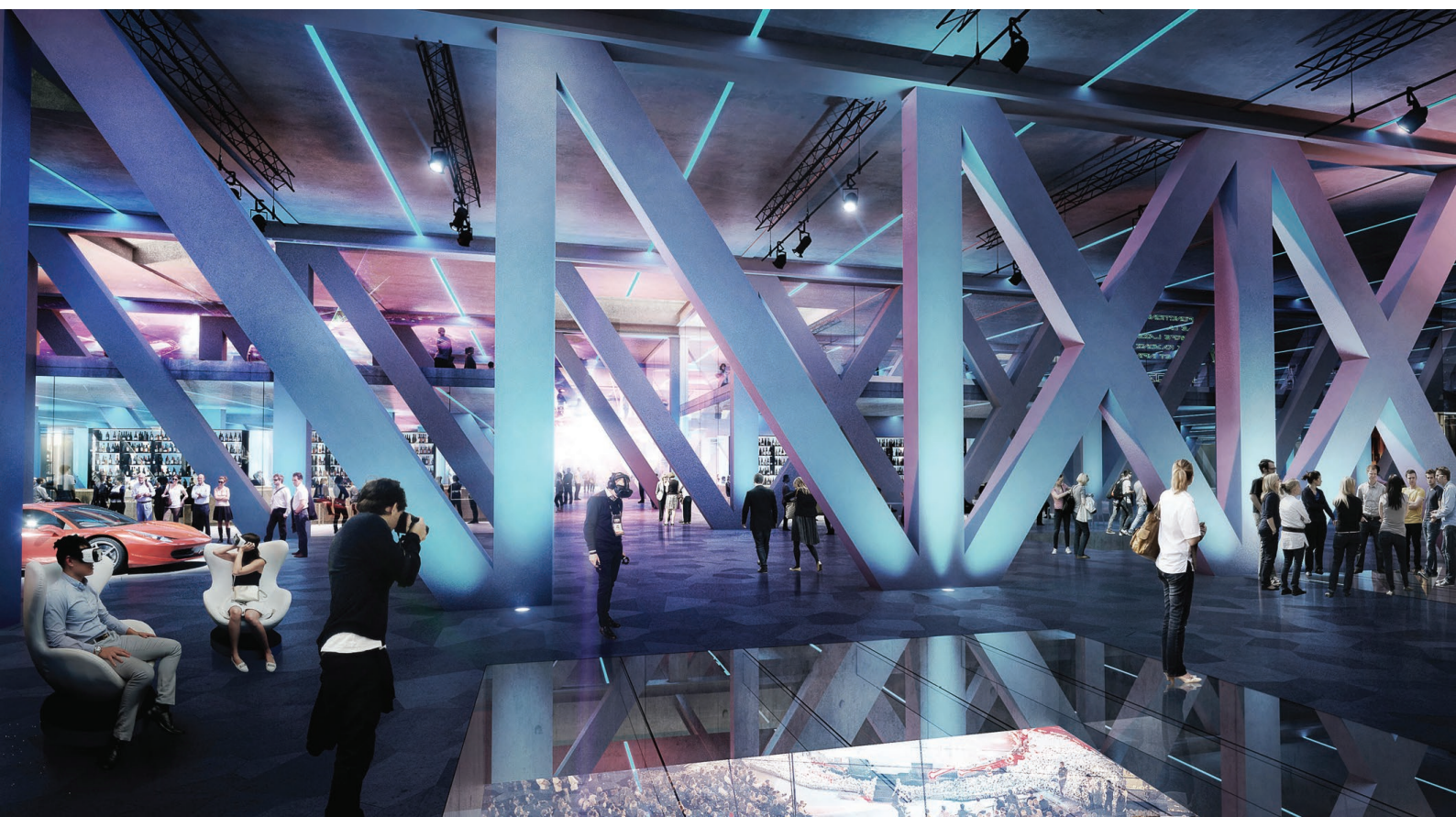

Rakeisuuskartta

Ehdotuksessa on ammattimainen ote keskeisten rakenteiden kantavuuksien huomioidussa. Areenan yleisötilat ovat väljiä suur tapahtumissa ja yleisötilat avautuvat katon katselureikien kautta areenalle. Yleisön reitti kulkee poikkeuksellisesti päältä - ei ympäri. Areenan yläpuolinen osa on matala; katto on otettu käyttöön ja muodostettu liikunnallinen viherkeidas realistisesti saavutettavalle korkeudelle maantasosta. Kallion jättäminen edusaukiolle on toisaalta hieno ajatus, mutta toisaalta kehittämisen paikka suhteessa vähäisen maapohjan määrään. Vanhaan jäähalliin on kylläkin järkevästi sijoitettu toimistoja mikä antaa pelivaraa muuhun massoitteeluun. Saharan korkotaso on hyvin säilytetty sisäänajorampista huolimatta. Uusi halli tulee turhan lähelle vanhaa jäähallia ja on halkaisijaltaan hiukan suuri paikkaansa.

Ehdotus on kehityskelpoinen mutta vaatisi radikaaleja vaihtoehtoja asuntokerosalan sijoittumiseksi toisin. Vaihtoehtoinen malli voisi olla esimerkiksi kruunumainen rakenne kiekon ulkokehän päälle tai tornimaisten pistetalojen kehittäminen matalammiksi, jatkuviksi nauhoiksi.

Ehdotus synnytti runsasta keskustelua palkintolautakunnan keskuudessa. Se oli tervetullut ja hyödyllinen puheenvuoro kilpailun arvioinnissa.

Skrinnari

Suunnitelman toiminnallinen kokonaiskonsepti ja korttelin dynaamista sisältöä välittävä ilme ovat onnistuneita ja viritykseltään oikeaan osuneita. Ehdotus liittyy ympäröivään kaupunkirakenteeseen luontevalla tavalla ja hyödyntää sen tarjoamat näkymäsuunnat harkiten. Yksiaineinen kehysmäinen korttelirakenne istuu luontevasti paikkaansa, jättää tilaa olemassa olevan jäähallin edustalle ja synnyttää pitkiä näkymäakseleita eri suuntiin. Ehdotuksen yleisilme on dynaaminen ja se on kauniisti massoiteltu. Se on kuitenkin tarpeettoman massiivinen paikkaansa mutta realistisesti kehitettävissä ilmavampaan suuntaan. Jo nyt massiivista yleisilmettä on lupaavasti kyetty keventämään pitkien kortteliseinämien aukotuksilla synnyttäen kulkumahdollisuuksia läpi korttelirakenteen.

Perusratkaisu tukee eriasteisten uusien julkisten kaupunkitilojen syntymistä ja helposti saavutettavan keskusaukion elävöittäminen reunoiltaan kaupallisilla toiminnoilla on oikeaan osunut ratkaisu. Kortteli on helposti lähestyttävissä ja yleisöä houkuttelevia tiloja on aukaistu eri suuntiin. Erityisesti Nordenskiöldin-kadun varrella tämä onkin tärkeää.

Yleisöliikenteen ohjautuminen sekä jalankulun ja pyöräilyn reitit on ratkottu harkiten. Kilpailutontin vaikeasti ratkaistava liittyminen eri tasoiltaan ympäristöönsä on tässä ehdotuksessa esitetty uskottavasti ja synnytetyn keskusaution helppo saavutettavuus korkeusasemaltaan kilpailun matalimmalla tasolla (+13) voi aidosti mahdollistaa elävän, uuden kaupunkitilan syntymisen. Sisäpiha avautuu kauniisti etelään, kentille. Kansipiha yhdistyy reittiin samassa tasossa. Näkymä Reijolankadulta kohti pääsisäänkäyntiä on erityisen dynaaminen.

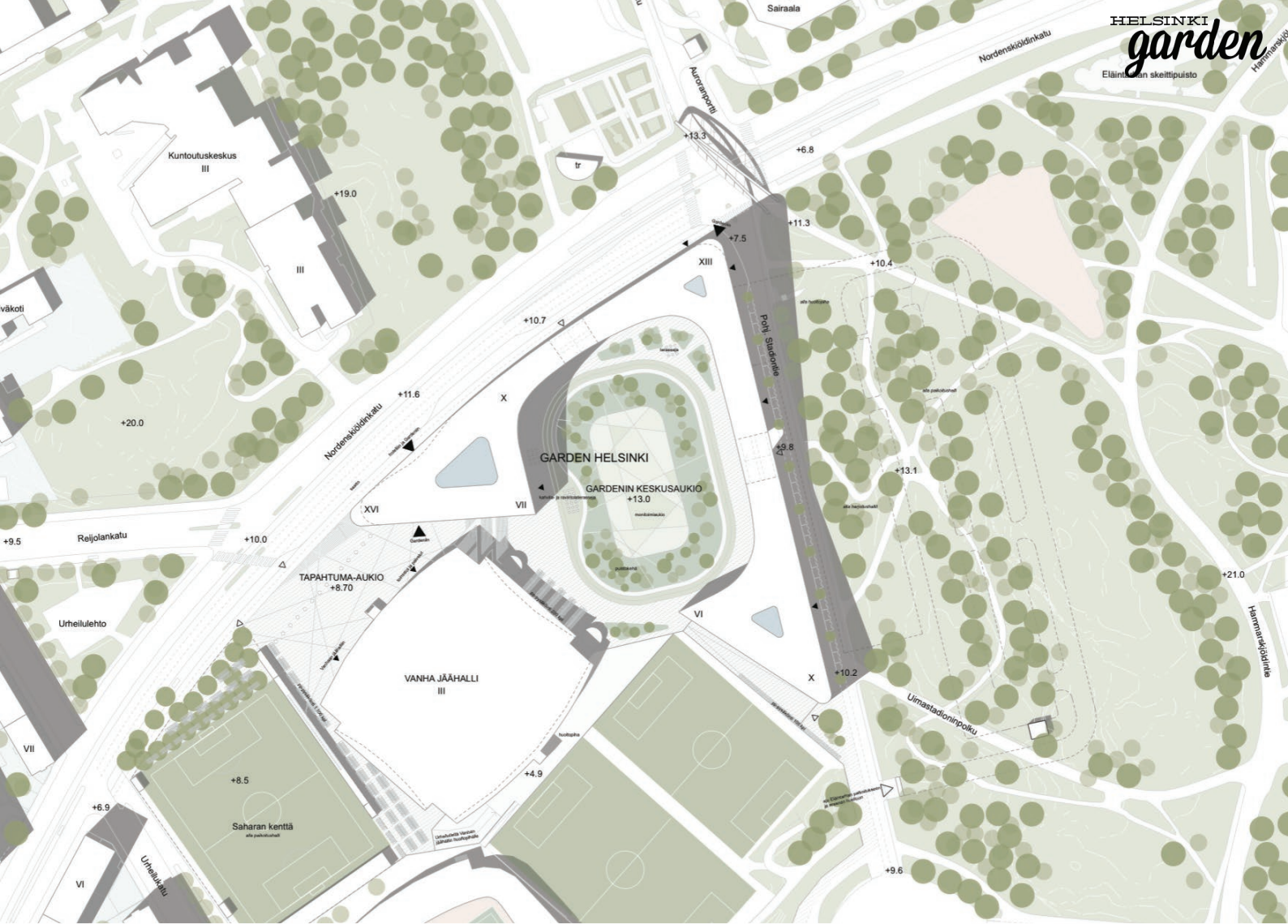
Sisätilat sisältävät lupaavia ja elämyksellisiä elementtejä. Diagonaalinäkymät areenan aulatilojen ja ylempien kerrosten yleisötilojen kanssa ovat hienoja. Niiden laadukas jatkokehittäminen on tärkeää houkuttelevan kokonaisuuden synnyttämisessä. Asuinratkaisut erityisesti kolmiomaisissa päädyissä sisältävät haasteita ja viestivät asuntolamaisuutta mutta ovat kehitettävissä monipuolisempaan suuntaan.

Julkisivun käsittely on ideana lupaava ja se häivyttää hyvin tavanomaista asuinrakennusmaisuuksiin. Näin totaalisenä teema on vielä konseptitasolla mutta kehitettävissä hienovaraisempaan suuntaan tuomalla siihen mahdollisesti eri mittakaavoja ja variaatiota. Esimerkiksi eri toimintojen heijastuminen hieman erilaisina osuuksina lasivaipan pintakäsittelyssä voisi tuoda suuriin pintoihin lisää elävyyttä. Kokonaiskonseptin puhtaus on ajanut pääosan asunnoista kahden lasin taakse. Jatkokehittämisessä asuntotypologian rikastuttaminen esimerkiksi erikokoisin ja läpivieron menevin asunnoin parantaisi lopputulosta.

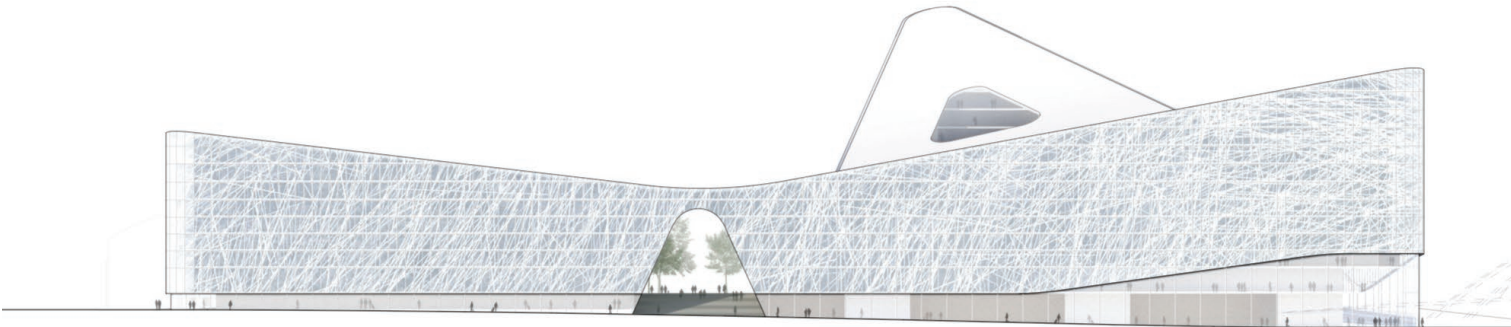

Rakeisuuskartta

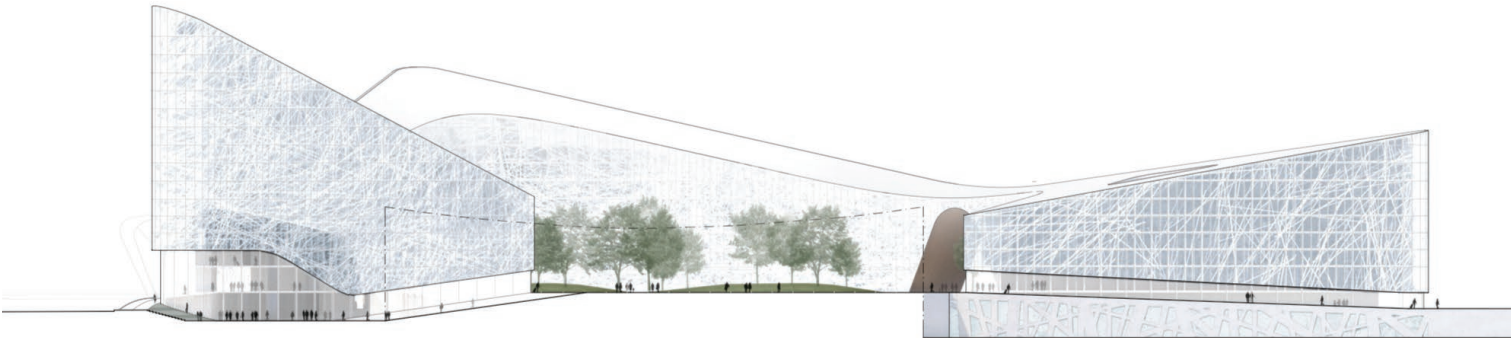

Asemapiirros

JULKISIVU ITÄÄN POHJOISELLE STADIONTIELLE 1:500

Julkisivu itään

JULKISIVU LOUNAASEEN 1:500

Julkisivu lounaaseen

6 KILPAILUN TULOS

6.1 Kilpailun tulos

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti asettaa ensimmäiselle sijalle ehdotuksen "Skrinnari".

6.2 Palkintolautakunnan suositukset

Palkintolautakunta suosittelee, että suunnittelua jatketaan yhdessä kilpailun voittaneen työryhmän kanssa.

Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon arvostelussa mainitut kehittämissuhteet. Voittanut ehdotus on erittäin kehityskelpoinen. Nykymuodossaan se on kuitenkin tarpeettoman massiivinen. Jatkokehittelyssä kerrosalan määrää voitaisiin juryn arvion mukaan vähentää ja korttelin ehkä nyt jo ylidramaattisenkin korkeita kulmia saada näin madallettua. Maltillisempikin räystäslinjan muotoilu ja kulmien mataloittaminen säilyttäisivät silti ehdotuksen hienon, dynaamisen ilmeen.

Keskuspuiston häiriöttömämpää toiminnallista ja visuaalista jatkumista Eläintarhan puolelta Laaksoon, etelästä pohjoiseen, on pidetty tärkeänä. Tekijöiden tulisi tutkia Nordenskiöldinkadun ja Pohjoisen Stadiontien kulmauksen avartamista esimerkiksi korttelin siipien linjauksia tai kulman leikkausmuotoja tutkimalla.

Jatkokehittelyssä asuntotypologian rikastuttaminen esimerkiksi erikokoisin ja läpirungon menevin asunnoin parantaisi lopputulosta. Julkisivun lupaavaa kehittelyä tulisi jatkaa varoituneempaan ja hienovireisempään suuntaan liian tottaalisen ilmeen välttämiseksi.

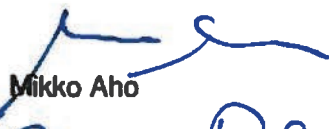
6.3 Arvostelupöytäkirjan allekirjoitukset

Palkintolautakunta hyväksyi arvostelupöytäkirjan.

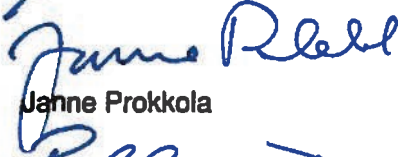
Helsingissä 9.2.2017

Anni Sinnemäki, palkintolautakunnan puheenjohtaja

Mikko Aho

Janne Prokkola

Petteri Huurre

Esko Patrikainen

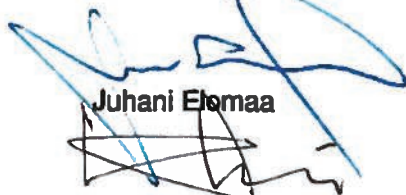
Timo Everi

Ilkka Kilpimaa

Tuomas Siivonnainen

Juhani Elomaa

Klaus Cawén

Pentti Kareoja

Mervi Savolainen, palkintolautakunnan sihteeri

7 NIMIKUORTEN AVAUS

Nimikuoret todettiin avaamattomiksi.

Palkintolautakunta avasi ehdotusten tekijöiden nimikuoret. Ehdotusten tekijöiksi osoittautuivat seuraavat henkilöt tai työryhmät:

Ehdotus nimimerkillä "Skrinnari"

Arkkitehtuuritoimisto B&M Oy
Jussi Murole, arkkitehti SAFA
Tuomas Seppänen, arkkitehti SAFA
Jaakko West, arkkitehti SAFA
Marta de Abreu Hartman, architect OASRN
Paul Thynell, arkkitehtiylioppilas
Inari Virkkala, arkkitehti SAFA
Tiina Päivilä-Kari, arkkitehti SAFA
Heidi Peura, arkkitehtiylioppilas
Grete Laukkanen, arkkitehti SAFA
Nikolai Rautio, arkkitehtiylioppilas
Niroz Haji

Konsultit:

Futudesign Oy
Teemu Seppänen, arkkitehti SAFA
Risto Wikberg, sisustusarkkitehti

LOCI Maisema-arkkitehdit Oy
Pia Kuusiniemi, maisema-arkkitehti MARK
Niilo Tenkanen
Sanna Sarkama

Tekijänoikeus: Arkkitehtuuritoimisto B&M Oy

Ehdotus nimimerkillä "Garden"

Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy
Selina Anttinen
Vesa Oiva

Työryhmä:
Teemu Halme
Jussi Kalliopuska
Tomi Itäniemi
Jemina Valli
Sara Siivonen

Tekijänoikeus: Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy

Ehdotus nimimerkillä ”Haru”

JKMM Arkkitehdit

Asmo Jaaksi, arkkitehti SAFA
Teemu Kurkela, arkkitehti SAFA
Harri Lindberg, arkkitehti SAFA
Samuli Miettinen, arkkitehti SAFA
Juha Mäki-Jyllilä, arkkitehti SAFA

Avustajat:

Kristian Forsberg, arkkitehti SAFA
Marcus Kujala, arkkitehti SAFA
Elina Niemi, sisustusarkkitehti SIO
Marko Pulli, arkkitehti SAFA
Johanna Raukko, arkkitehti SAFA
Gregor Turnsek, arkkitehti
Jussi Vepsäläinen, arkkitehtiylioppilas
Jarno Vesa, sisustusarkkitehti SIO

Tekijänoikeus: JKMM Arkkitehdit Oy

Ehdotus nimimerkillä ”Nattaset”

Arkkitehtitoimisto K2S Oy

Kimmo Lintula
Niko Sirola
Mikko Summanen

Pääavustaja:

Elina Koivisto

Avustajat:

Matias Kotilainen
Mari Ollila
Benjamin Schulman
Antti Soini
Petri Ullakko
Matti Wäre

Asiantuntijat:

Yrjö Ala-Heikkilä, Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy

Tekijänoikeus: Arkkitehtitoimisto K2S Oy

Ehdotus nimimerkillä "Rundi"

Arkkitehtitoimisto ALA Oy
Juho Grönholm, arkkitehti SAFA
Antti Nousjoki, arkkitehti SAFA
Samuli Woolston, arkkitehti SAFA

Avustajat:
Arkkitehtitoimisto ALA Oy
Lotta Kindberg, arkkitehti SAFA
Thomas Miyauchi, suunnittelija
David Gallo, arkkitehtiylioppilas
Jasper Lorentz, arkkitehtiylioppilas
Rachel Murray, arkkitehtiylioppilas

Marika Bremer, maisema-arkkitehti, SITO Oy

Konsultit (rakennesuunnittelu):
Jukka Ala-Ojala, DI, Wise Group Finland Oy
Timo Ahti, RI, Wise Group Finland Oy

Visualisoinnit:
VIZarch
Petra Grísová
Vratislav Zíka
Jakub Frolík

Tekijänoikeus: Arkkitehtitoimisto ALA Oy

HELSINKI
garden

Garden Helsinki

ARKKITEHTUURIKUTSUKILPAILU

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

15.2.2017

HELSINKI
garden